

USTAVO V NAŠ VSAKDAN

ZAČEL JE VELJATI SAMOUPRAVNI SPORAZUM O FINANCIRANJU KRAJEVNIH SKUPNOSTI V OBČINI ZA OBDOBJE 1977-1980

V naši občini je 155 zavezancev samoupravnega sporazuma, vendar je 18 takih organizacij združenega dela, ki ne ustvarjajo dohodka, od katerega bi delavci določeni del prispevali za delovanje KS, torej npr. Carinarnica, vojne pošte itn. K samoupravni sporazumu je do sedaj pristopilo 95 udeležencev ali 69,34 %. S tem so zavezanci zagotovili pravno osnovo za združevanje, uporabo in upravljanje s sredstvi za financiranje programov KS in izvajanje nalog, ki jih imajo le-te pri opravljanju delegatskih odnosov v krajevni skupnosti in v občini.

Končana je tudi večmesečna akcija, ki so jo vodili socialistična zveza, sindikat in delovna skupina za pravno besedila samoupravnega sporazuma, sklic zbora delegatov podpisnikov samoupravnega sporazuma in za izvršitev nalog po določbah sporazuma.

Sredi počitniških dni je bila sklicana seja zbora delegatov podpisnikov samoupravnega sporazuma, ki šteje 57 delegatov. Na sejo 20. julija je prišlo 31 delegatov, s čimer so omogočili sklepčnost zbora. S svojo aktivnostjo so delegati prvo sejo tudi uspešno zaključili. Sprejeli so več konkretnih sklepov in jih predali v izvršitev novoizvoljenemu enajstčlanskemu izvršnemu odboru z Antonom Urbicem kot predsednikom člani pa

so: Justin Avsec, Vinko Brglez, Angelca Butenka, Slavka Jerman, Albert Karlin, Jaka Klančar, Franc Košir, Ivan Kuhar, Franc Lozinšek in Stojan Zupančič.

Izvršni odbor bo moral po sklepu delegatov do naslednjega sklica uresničiti vse sklepe, zlasti pa pripraviti dopolnitev osnov in meril za razdelitev in uporabo sredstev in kriterije za solidarno financiranje programov KS. Pri pripravi dopolnitev osnov, meril

in kriterijev bo moral izvršni odbor upoštevati smernice zbora delegatov in med kriteriji zajeti solidarnost razvitejših KS do tistih, ki imajo v svojih programih gradnjo vodovodnega omrežja in elektrifikacije ter to solidarnost razvijati toliko časa, da bo vsaki krajevni skupnosti omogočena dokončna izgradnja objektov za tako pomembni dobrini, kot sta voda in elektrika.

Kot začasni akt zbora so delegati sprejeli poslovnik za delo zbora in izvršnega odbora samoupravnega sporazuma o financiranju KS na območju občine Ljubljana Moste-Polje. K predloženemu predlogu poslovnika so imeli delegati več pripomb, ki bodo obogatile vse sprejete pripombe. Ne glede na to, da poslovnik še ni sprejet, je vredno omeniti, da imajo delegati v zboru podpisnikov samoupravnega sporazuma enake pravice in dolžnosti, kot jih imajo

njevanju zaviralnih pojavov, krajevnim skupnostim pa zagotovile večja finančna sredstva.

Med delegati je bila v razpravi prisotna ugotovitev, da bomo po ustavnih načelih in drugih sistemskih predpisih v bodoče iskali trajno zagotavljanje materialne osnove krajevnim skupnostim v okviru dohodka temeljnih organizacij združenega dela; zato je sistem zagotavljanja finančnih sredstev na osnovi sedanjega samoupravnega sporazuma zelo pomemben, kajti vključen bo tudi v bodoče sisteme financiranja. Pri zagotavljanju materialne osnove krajevnim skupnostim povzročajo večje težave prav gotovo še vedno neurejen in neoblikovan sistem financiranja. Že nekaj časa pričakujemo družbeni dogovor, ki naj bodo z njim določena načela, po katerih bi občine odstopale del svojih sredstev (od davkov, taks in drugih davščin) krajevnim skupnostim z upoštevanjem solidarnosti. S tem družbenim dogovorom v okviru republike in federacije bo verjetno urejena še druga problematika, ki je do sedaj zmanjševala učinkovitost pri financiranju nalog v krajevnih skupnostih.

Ne glede na to pa bodo v naši občini na osnovi samoupravnega sporazuma o financiranju krajevnih skupnosti v letu 1977 delavci po načrtu združili 8.700.000 din za financiranje programov krajevnih skupnosti — seveda če bodo vsi zavezanci samoupravnega sporazuma izpolnili svoje obveznosti. Za soli-

SPREMEMBE IN DOPOLNILA STATUTA MESTA, OBČINE IN KS

AKCIJSKI PROGRAM

Na podlagi dogovorjenih nalog in rokov ob vodenju javne razprave o spremembah statutov v Ljubljani je predsedstvo občinske konference na 20. seji 12. septembra 1977 verificiralo naslednji akcijski program:

AVGUST — SEPTEMBER

1. Priprava statutov za javno razpravo in sprejetje akcijskega programa
Nosilci: komisije za statut, izvršni odbor predsedstva OK SZDL
Rok: 20. 9.
2. Organiziranje operativnih skupin za vodenje razprave v KS in TOZD
Nosilec: IO predsedstev občinskih in mestne konference SZDL
Rok: Od 1. do 5. 9. 1977
3. Seminar za člane operativnih skupin
Nosilci: komisije za statut in IO predsedstva občinske konference SZDL
Rok: 20. 9. 1977
4. Seje občinskih in mestne skupščine
Nosilci: predsedniki občinskih in mestne skupščine ter člani operativnih skupin
Rok: od 13. do 15. 9. 1977
5. Obravnava osnutkov sprememb in dopolnitev statutov v družbenopolitičnih organizacijah občin in mesta
Nosilec: družbenopolitične organizacije
Rok: Od 15. septembra do 20. oktobra 1977
6. Javne razprave
Nosilci: organizacije SZDL in sindikata v občini, KS in TOZD
Rok: od 15. septembra do 15. oktobra 1977

OKTOBER

7. Spremljanje javne razprave do 15. 10. 1977
Nosilci: IO predsedstev občinskih konferenc SZDL, IO predsedstva MK SZDL, komisije za statut in operativne skupine
8. Zbiranje in sitemiziranje zbranih pripomb iz javne razprave
Nosilci: občinske in mestna komisija za statut
Rok: 20. 10. 1977
9. Ocena javne razprave in oblikovanje stališč do predlogov pripomb iz javne razprave
Nosilci: pristojni organi občinskih in mestne konference SZDL
Rok: 20. 10. 1977

NOVEMBER

10. Proučitev predlogov in pripomb iz javne razprave, stališč družbenopolitičnih organizacij, priprava predloga sprejetih pripomb in njihova vgraditev v besedilo statutov. Obrazložitev odklonjenih pripomb iz javne razprave
Nosilci: komisije za statut občin in mesta
Rok: od 2. do 10. 11. 1977
11. Uskladitev predloga pripomb na besedilo osnutka statuta mesta z besedili statutov občin
Nosilec: komisija za statut mesta — razširjena seja
Rok: od 10. do 15. 11. 1977
12. Tisk predloga sprememb in dopolnitev občinskih in mestnega statuta in objava gradiva za delegate
Nosilci: komisije za statut občin in mesta
Rok: od 15. do 25. 11. 1977

DECEMBER

13. Sklic sej skupščin občin in mesta — sprejem predlogov sprememb in dopolnitev statutov občin in statuta mesta
Nosilci: občinske in mestne skupščine
Rok: od 10. do 15. 12. 1977 oziroma od 20. do 29. 12. 1977

TA AKCIJSKI PROGRAM NE VELJA ZA VODENJE JAVNE RAZPRAVE O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH STATUTOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI. ZA KS VELJA LE ZADNJI ROK ZA SPREJEM, NAVEDEN V DECEMBRU POD TOČKO 13.

Predsedstvo OK SZDL
Ljubljana Moste-Polje

drugi delegati zborov občinske skupščine in skupščin SIS, kadar bodo le-ti enakopravno odločali s katerikoli zborom. Skupna zasedanja bodo v prihodnje pogostejša glede na različne vire financiranja skupnih nalog v KS. S skupnimi zasedanji bo spreminjen sedanji sistem zbora dela zborov in tako odprta nova pot za medsebojne stike med delegati združenega dela, krajevnih skupnosti in delegati vseh samoupravnih interesnih skupnosti. Glede na to, da je funkcija delegata častna družbenopolitična pravica in dolžnost in bo trajala vse do leta 1980, bo to daljše obdobje omogočilo vsem delegatom, da se bodo med seboj spoznali, spoznali pa bodo tudi probleme krajevnih skupnosti kot posebnih temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti, organiziranih po teritorialnem in funkcionalnem načelu, v katerih bodo delovni ljudje in občani živeli ali delali in skupaj reševali vrsto problemov iz vsakdanjega življenja, uresničevali skupne interese in solidarno zadovoljevali skupne potrebe. Pričakujemo tudi, da bodo prav ti medsebojni stiki povzročili hitrejšo povezovanje krajevnih skupnosti z združenim delom in prispevali k odstranjevanju še vedno prisotnega negativnega gledanja na probleme KS, zlasti kadar vodimo akcije za združevanje sredstev, ustvarjenih v okviru dohodka delovne organizacije. To je prisotno tudi v naši občini. O tem zgovorno priča podatek, da k samoupravni sporazumu o financiranju KS za obdobje 1977 — 1980 ni pristopilo kar 42 zavezancev. Zanimivo je, da je med temi tudi nekaj večjih organizacij združenega dela in celo ena krajevna skupnost. Prav zato so delegati zahtevali, da je treba čimprej ugotoviti vzroke, ki zavirajo proces samoupravnega sporazumevanja in zmanjšujejo zagotavljanje materialne baze KS. Kjer bodo ugotovljeni subjektivni odkloni — so sklenili delegati — morajo družbenopolitične organizacije ostro ukrepati in o njih obvestiti javnost. S predlaganim ukrepom bodo družbenopolitične organizacije prispevale svoj delež k odstra-

dnost je krajevnim skupnostim letos namenjenih 2.339.950 din.

Glede na pričakovani novi sistem zagotavljanja materialne osnove krajevnim skupnostim bomo morali delavci v združenem delu oblikovati tako delitev dohodka, da bomo lahko na samoupravne načine obravnavali svoje skupne potrebe, torej tudi tiste, ki jih zadovoljujemo v krajevnih skupnostih.

Te skupne potrebe v bodoče vsekakor ne bodo v celoti vključene v programe raznih samoupravnih interesnih skupnosti, so pa za občane v krajevnih skupnostih zelo občutljivo področje, npr. gradnja družbenih prostorov, otroških igrišč, rekreacijskih prostorov, izvedba raznih kulturnih in telesnokulturnih akcij

ZA NOVE SAMOUPRAVNE ODNOSE V KRAJEVNI SKUPNOSTI

(nadaljevanje s 1. str.)

Se posebno skrb kaže posvetiti medsebojnemu odnosom v KS, urejanju kraja in dobremu počutju v njem, upravljanju stanovanj, otroškemu varstvu, zdravstvenemu varstvu, socialnemu skrbstvu, vzgoji, izobraževanju, prosveti in kulturi, obveščanju, telesni in rekreativni dejavnosti, komunalnim vprašanjem, varstvu interesov potrošnikov, SLO in družbeni samozasčitni, varstvu človekovega okolja, skrbi za obeležja NOB ter drugim številnim vprašanjem.

Dosedanja praksa kaže, da so bila ta vprašanja največkrat postavljena v ozadje. Zato se bo treba lotiti postopnega in nemo-tenega reševanja le-teh ter za to maksimalno angažirati vse družbene subjekte, še zlasti pa družbenopolitične organizacije, ki so soodgovorne za uresničevanje ustavne ureditve KS. Težiti moramo za hitrejši proces oblikovanja KS kot naravnih življenjskih skupnosti in za dosledno izvajanje samouprave v KS. Jasno moramo opredeliti funkcije zborov delovnih ljudi in občanov, zbo-

MS-4,5 — FUŽINE

Prebivalci vzhodnega primestnega dela naše občine, ki se vozijo po Zaloški cesti v mesto, so pričeli naglega urejanja zemljišča za našo največjo stanovanjsko sosesko MS-4,5 — Fužine z bruto površino 61,06 ha. Ta bodoča soseska leži na prostoru, ki ga omejujejo na zahodu Ljubljana, na severu predvidena nova Zaloška cesta, na vzhodu Fužinska cesta in na jugu Ljubljana. Predvidena je visoka stanovanjska gradnja s pripadajočimi spremljajočimi objekti. Sosesko bodo gradili v štirih fazah, vsaka bo tvorila zaključno celoto. Predvidenih je 4.500 stanovanj s 15.000 prebivalci.

Po dogovoru med občinsko skupščino in stanovanjsko skupnostjo naj bi z gradnjo začeli leta 1978 in končali leta 1982, s komunalno ureditvijo zemljišča pa so začeli že letos. Trenutno napeljujejo vodovodno, vodočrpalno in kanalizacijsko omrežje.

Ze septembra načrtujejo tudi gradnjo dostopne ceste ob Ljubljani, ki bo v I. fazi edini možni dostop na gradbišče; ker pa je na trasi stanovanjska hiša, še kasneje pri pridobitvi lokacijskega dovoljenja. Tako ali drugače, Zaloški cesti se obeta še nova obremenitev (foto Dušan)

ipd. Za uresničitev teh potreb in želja bomo delavci združevali sredstva tako, kot se bomo dogovorili. Takih želja je precej tudi v naši občini. Uspehi jih bomo uresničiti z usmerjenim združevanjem sredstev in s sprejetimi skupnimi programi nalog krajevnih skupnosti na področju družbenega standarda v občini pa z dogovorjenim vrstnim redom uresničevanja skupnih nalog. To bo tudi ena bodočih nalog delegatov v zboru podpisnikov samoupravnega sporazuma.

Delegati so poleg problematike financiranja krajevnih skupnosti obravnavali tudi osnove za delovanje krajevnih skupnosti v občini, predložene v posebnem gradivu, ki so ga delegati sprejeli skupaj z vabilom. Osnove je pripravila strokovna služba za krajevne skupnosti in imajo več namenov. Krajevno skupnost obravnavajo kot temeljno samoupravno skupnost, ki je sestavni del združenega dela. V njih je prikazan sedanjí sistem delovanja krajevnih skupnosti z vsemi težavami in uspehi, razvoj krajevnih skupnosti od leta 1963 dalje, položaj delovnega človeka — občana v

njej, razvoj samoupravljanja z vsemi oblikami dela samoupravnih organov v krajevnih skupnostih, razvoj delegatskega sistema in vloge družbenopolitičnih organizacij pri uresničevanju vseh nalog v KS. To gradivo lahko služi kot dopolnitev k sedanjim obrazložitvam samoupravnega sporazuma za združevanje sredstev, ker vsebuje vse elemente, potrebne za pravilno razumevanje delovanja KS. Delegati v združenem delu lahko to gradivo uporabijo za povratne informacije, ki so potrebne pri uresničevanju skupnih nalog, saj je ugotovljeno, da v organizacijah združenega dela o problemih krajevnih skupnosti še vse prevečkrat razpravljajo samo ob samoupravnih sporazumih, ko gre za financiranje. Na podlagi te ugotovitve so delegati sklenili, da bodo v svoji delegatski bazi zahtevali, naj združeno delo o krajevnih skupnostih razpravlja vsaj enkrat letno. Z uresničitvijo tega sklepa bo delavcem v združenem delu omogočena oblika razvijanja zavesti in pripadnosti h krajevni skupnosti, ki je tudi pogoj za njen razvoj in uresničevanje naših skupnih nalog.

SLAVKA JERMAN

rov delegatov, svetov KS, delegacij ter številnih komisij in odborov v KS.

Poleg omenjenih organov samoupravljanja bo treba dati pravo vsebino dela tudi zborom stanovalcev, hišnim svetom in samoupravno organiziranim potrošnikom, poravnalnimi svetom in drugim organom.

Formalno so vse omenjene oblike samouprave v KS postavljene, a v praktičnem delu prihaja do tega, da je svet KS tisti, ki ima v rokah »skarje in platno«. Taki praktični se moramo v bodoče najostreje upreti in organizirati oblike samouprave tako, kot so le-te ustavno opredeljene. Ob tem pa kaže razmisliti o novih, sprejemljivejših in privlačnejših oblikah. Vemo, da so zbori delovnih ljudi in občanov do neke mere preživeli in neopravičeni.

Hkrati s temi opravili bo treba dograjevali materialno podlago KS. Sedanji način »glavarine« je le eden izmed virov, ki jih ustava SRS določa v 74. členu. Težiti bo treba za tem, da je osnova za financiranje KS program ter da tozdi dajejo sredstva iz svojega

tako imenovanega »čistega dohodka«.

Ugotoviti moramo, da so vse druge oblike financiranja relativno še nerazvite. V okviru republike sicer pripravljajo družbeni dogovor, ki naj bi sistemsko zagotavljal materialno podlago KS, toda kdaj bo sprejet, še ni mogoče reči.

V številnih razpravah se pojavlja tudi vprašanje financiranja družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev na ravni KS. Obstajajo celo primeri, da se nekatere KS otepaajo financiranja DPO. Ob poznavanju funkcije DPO pri razvoju krajevne samouprave alternativ in dilem okrog tega ne bi smelo biti! Seveda pa morajo biti izdelani tudi v družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvi taki programi dela, ki so usklajeni v okviru KK SZDL.

Odprihi vprašanj in nalog je torej še veliko. Sedaj je čas, da jih zapišemo v samoupravnih splošnih aktih tako, kot jih je opredelila naša samoupravna praksa. IVAN KUCHAR